

KULTUR

TIPS OSS!

977 21000
kultur@gd.no

Tips GD om små og store saker som du mener vi bør skrive om. Send oss også gjerne bilder fra aktuelle hendelser. Alle tips som benyttes honoreres med flax-lodd. Bilder og videoer som blir benyttet, honoreres etter avtale. Månedens beste tips honoreres med kr. 2.000.

Iselin Bonesvoll
iselin.bonesvoll@gd.no
Mobil: 913 31 444

Sol (54) maler seg selv og vennene hengende fra taket: – Ingen av oss er p

Kunstneren Sol Kjøk (54), fra Lillehammer, har skapt sitt eget kunstner-eventyr i New York.

LILLEHAMMER/NEW YORK: Da Sol Kjøk var liten leste hun farens gamle bøker om eventyrere. Hardyguttene, Sølvpilen og Sinbad Sjøfareren er historier hvor karakterene drar ut i verden, bekjemper monstre og har spennende erfaringer.

– Jeg har tenkt mye på hvordan det å lese disse historiene som ung har formet meg. Veldig tidlig tenkte jeg at jeg skulle gjøre ferdig skolegangen, og så dra ut på egne eventyr, sier Kjøk.

Hun flyttet til Paris etter videregående for å studere kunst, og har ikke bodd i Norge siden. Nå jobber hun som billedkunstner og kaptein for Moderskipet i New York (Mothership NYC), en kunstnerresidens som Kjøk stiftet i 2005. Fem år seinere startet hun kunstorganisasjonen NOoSPHERE Arts, som etter en periode på Manhattan nå holder til på takene over Kjøks eget atelier like unna Moderskipet.

– Begge enheter har hatt en organisk evolusjon. Moderskipet begynte som et kollektiv for et par kunstnere, og er nå produksjon- og visningsplattform og tar imot kunstnere fra hele verden. NOoSPHERE Arts vokste ut av dette miljøet og er per i dag et multimedia kunstsenter med fokus på utendørs forestillinger.

En tegning i GD

Som for så mange barn var tegning en stor del av oppveksten til Kjøk, men for henne tok det ikke slutt. En karriere som kunstner er ikke kjent som den enkleste veien å ta, men Kjøk forteller at spesielt en hendelse i barndommen ga håp til kunstnerspiren.

– Mitt første verk på trykk var i det som den gang het Gudbrandsdølen, da jeg var 5-6 år gammel. Som liten sendte jeg ofte tegningene mine inn til ukeblader og magasiner, og det var en av de første bekreftelsene jeg fikk på at det går an å ha et liv som kunstner, sier hun.

Ifølge Kjøk skjønnte hun tidlig at dersom hun skulle få til en karriere i kunsten, måtte de bli utenfor Norges grenser.

– På den tiden var det lite rom for figurativ kunst på den norske kunstscenen. I Norge opplevde jeg lite respons på uttrykksformen jeg alltid har likt best, så jeg ville prøve lykken i utlandet.

I NEW YORK: Sol Kjøk bor, spiser, lever og maler i studioet Moderskipet i New York.

I HJERTET: – Lillehammer har en spesiell plass i hjertet mitt, sier Sol Kjøk. Hun bor og lever som kunstner i New York. Her foran eget maleri «Spiraling Smoke».

FOTO: PRIVAT

Hun pakket kofferten, og vendte snuta mot Frankrike.

– Her vil jeg bo

Paris ble lenge regnet som

«kunstens hovedstad», og det var dit Kjøk først søkte seg til da hun forlot Norge.

– Jeg var nok 100 år for sent ute, men det å få oppleve å gå

de samme stedene hvor de personlighetene jeg hadde lest om og sett kunsten til levde, det var helt supert.

Paris var en god stund favorittbyen hennes, kan Kjøk fortelle. Men så satte hun føttene i New York.

– Etter et par år i Paris fikk jeg et stipend for å tilbringe ett år på universitetet i Georgia. Det ble mitt første møte med USA. En venninne hun ble kjent med på skolen tok hun med til New York i en ferie. Det skulle bli begynnelsen på resten av livet for Kjøk.

– Så fort jeg satte foten på Brooklyn-øy, da kjente jeg at det er her jeg vil bo, og det er her jeg vil plante flagget mitt.

Men det skulle ta sju år før hun fikk kalle Brooklyn sitt hjem. Mens hun studerte

profesjonelle akrobater

FOTO: GISELLA SORRENTINO

videre i Wien og Colombia, jobbet hun målrettet med å få på plass det som skulle til:

- Du må skaffe penger, du må komme inn på skole, få visum og du må ha alt på stell skal du få lov til å bli boende.

Surrealistisk setting

Kjøk beskriver NOoSPHERE Arts av som et spesielt sted.
- NOoSPHERE Arts holder til i et gammelt industribygg ved elvekanten. Det er et omgjort filmstudio, og på takene har vi plantet blomsterrenger. Settingen er helt absurd, det er så vakkert med fargesterke ville vekster mot den grå industribakgrunnen og Manhattan skyline på avstand.
- Vi er utrolig heldige med lokalet vi har, og jeg føler at vi må bruke det på best mulig vis.

I sommer har de hatt flere visninger med dans, performance og live musikk på disse unike utendørsscenerne.

- Det er mye som skjer, og sommeren er den mest hektiske årstiden for meg. Det er også den årstiden jeg helst drar på besøk til Norge, men det er sjelden jeg får til det.

Kjøk har ikke vært i Norge på seks år, mye grunnet pandemien.

- Men jeg satser på at jeg får tatt meg turen til neste år, sier hun.

Akrobatisk kunst

Kjøk forteller at hun henter inspirasjon til maleriene både hos seg selv og hos venner.

- Jeg samler de som står meg nær for å posere sammen med meg i gymringer og trapesut-

styr, som jeg har hengende fra ateliertaket. Ingen av oss er profesjonelle akrobater, så vi kjenner på frykten og ubehaget ved å presse fysiske grenser. Men det gir oss også gleden i å mestre noe vi ikke trodde vi ville klare, sier hun.

- I den settingen opplever jeg det jeg ønsker å formidle: spennet mellom hvor sårbare vi er og den kontinuerlige risikoen for å falle satt opp imot fryden i å ta spranget og det utrolige potensialet for hva vi faktisk kan klare.

Svevende gjennom lufta får Kjøk illustrert noe som ikke nødvendigvis er håndfast.

- Min billevorden er ikke intellektuelt konstruert. Scenariene kommer fra drømmer, meditasjon og andre bevissthetstilstander uten det

rasjonelle. Ofte kommer det symboler jeg ikke selv skjønner hva betyr før i ettertid.

Kjøk vil helst la det være opp til andre hva de synes om kunsten hennes.

- Hvilke tilbakemeldinger kunsten min får burde komme fra andre. Men det er i alle fall nok folk som setter pris på det til at jeg kan leve av det, sier hun.

DØLER I UTLANDET

■ Serie: Vi møter gudbrandsdøler som av forskjellige årsaker har blitt utenlandsboende.

■ Hvordan havnet de der, og hvordan har livet blitt?

FORNØYD: - Jeg er fornøyd med hvordan livet har blitt, sier Sol Kjøk. **FOTO: PRIVAT**